

บทคัดย่อ

ชื่อโครงการวิจัย : มาตรการทางกฎหมายภาษีอากรเพื่อการส่งเสริม สนับสนุนศิลปวัฒนธรรม

นักวิจัย : รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภลักษณ์ พิณีจิวคณ (หัวหน้าโครงการ)

รองศาสตราจารย์ สุพร ชัยเดชสุริยะ

ผู้ช่วยนักวิจัย : นางสาวหัสญา อุ๋นจิตต์

โครงการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อ (1) ศึกษาหลักเกณฑ์และขอบเขตของกฎหมาย ว่าด้วยการยกเว้นและการลดอัตราภาษีที่มีลักษณะเป็นการส่งเสริมและสืบสานศิลปวัฒนธรรม (2) ศึกษาหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของบทบัญญัติกฎหมายที่นำไปสู่การบรรเทาภาระภาษีอันมีลักษณะเป็นการสืบสานศิลปวัฒนธรรมโดยอ้อม (3) รวบรวมบทบัญญัติภาษีเงินได้ตามประมวลรัษฎากรและบทบัญญัติภาษีทรัพย์สินระดับท้องถิ่น ได้แก่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย รวมทั้งอนุบัญญัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรม (4) ศึกษาหาแนวทางในการกำหนดบทบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีภายใต้ขอบเขตแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ประมวลรัษฎากร ตลอดจนพระราชบัญญัติภาษีท้องถิ่นที่สำคัญ เพื่อเป็นการสืบสาน ส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง

ระเบียบวิธีวิจัยที่นำมาใช้ในการเขียนมีลักษณะเป็นการวิจัยเอกสารโดยใช้การรวบรวมข้อมูลซึ่งแบ่งเป็นข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริงจากหนังสือ เอกสาร ข้อมูลในประเทศและต่างประเทศ ตลอดจนคำปรึกษาแนะนำจากผู้มีความรู้ทางด้านศิลปะและกฎหมายเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม

ผลการวิจัยพบว่า ประมวลรัษฎากรได้กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการตราพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง และการให้อำนาจอธิบดี โดยการอนุมัติของรัฐมนตรีในการออกประกาศ เพื่อการยกเว้นภาษีลดอัตราภาษี ที่มีผลเป็นการบรรเทาภาระภาษี แก่ภาคเอกชนและเพื่อเป็นแรงจูงใจในการสนับสนุนงานศิลปวัฒนธรรม ฝ่ายบริหารก็อาจดำเนินการตราอนุบัญญัติลดหรือยกเว้นภาษีได้ ปัจจุบันได้มีการใช้นโยบายยกเว้นภาษีแก่ผู้สร้างสรรค์ผลงานศิลปะเพียง บางประเภท เช่น ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มแก่การประกอบกิจการให้บริการที่เป็นงานทางศิลปะและวัฒนธรรมเฉพาะสาขาครุฑศิลป์, นาฏศิลป์ คีตศิลป์ และ กำหนดการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มแก่การให้บริการของนักแสดงสาธารณะ (แยกต่างหากจากงานทางศิลปะและวัฒนธรรม) ทำให้เห็นได้ว่า การยกเว้นภาษีในลักษณะดังกล่าวไม่ครอบคลุมงานทุกสาขาศิลปวัฒนธรรม และการจัดประเภทงานศิลปะและวัฒนธรรมตามประมวลรัษฎากรไม่ได้เป็นไปในแนวทางเดียวกันกับการ

จัดประเภทงานศิลปวัฒนธรรมตามพระราชบัญญัติจัดตั้งคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช 2522 ในส่วนของบทบัญญัติกฎหมายที่มีลักษณะของการสืบสานศิลปวัฒนธรรมโดยอ้อม ในประการที่กำหนด อย่างไรก็ตามประมวลรัฐฎากรได้มีการบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายของภาคเอกชนด้วยการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่การสนับสนุนด้านการศึกษา เมื่องานศิลปวัฒนธรรมเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการศึกษา ทำให้ผู้สร้างสรรค์ผลงานที่อยู่ในข่ายการศึกษา เข้าหลักเกณฑ์ เงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดยอมได้ สิทธิประโยชน์ ขณะที่การสร้างสรรค์งานของผู้สร้างสรรค์ที่ไม่อยู่ในขอบข่ายการศึกษาต้องอยู่ในบังคับการ เสียภาษีกรณีทั่วไป และเมื่อพิจารณาบทบัญญัติกฎหมายภาษีท้องถิ่น (ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ และภาษีป้าย) ไม่ปรากฏถึงบทบัญญัติที่มีลักษณะเป็นการบรรเทาภาระภาษี (การลดอัตราภาษี การ ยกเว้นภาษี) แก่ผู้สร้างสรรค์งานศิลปะเป็นพิเศษ แต่อย่างใด